

військові ризики, корупцію, слабку правову систему, не стабільність податкового законодавства. За даних умов рівень доходів резидентів України значно зменшився, що зумовило пошук нових можливостей та шляхів інвестування в економіку держави. Такими шляхами запропоновано вважати пошук додаткових можливостей через поглиблення міжнародних інтеграційних процесів. Посилення роботи в рамках міждержавних угруповань та регіональних блоків шляхом укладення й реалізації нових регіональних торговельних угод, створення та розширення спільних ринків істотно збільшить інвестиційний потенціал країни, що позитивно вплине на розвиток оборонного сектору та посилить співпрацю не тільки на тлі інтеграційних угруповань, а і на рівні глобальної економіки.

Інформаційні джерела

1. Сегеда С.А. Інвестування національного господарства сучасний стан та пріоритетні напрями. *Економіка і організація управління*. №2 (50)2023 С. 31 – 42.
2. Гук О., Мохонько Г., Шендерівська Л. Тенденції інвестування в Україні, 2021. URL: <https://www.economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/577>.
3. Косова Т.Д., Гаврилко Т.О., Жам О.Ю. Рибак О.М. Інновації у фінансовій сфері. *Інновації у фінансовій сфері: навч. пос. К.: НАУ, 2022. 136 с.*
4. Ковпака А. Інноваційний розвиток країни як рушійний чинник підвищення національної конкурентоспроможності 2021. URL: <http://eui.zu.edu.ua/article/view/234658/238776>.
5. Крупка М.І., Руцишин М. О. Фінансовий механізм державно-приватного партнерства в забезпеченні інноваційного розвитку підприємств України. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка»*. 2022. № 26(54). С. 85–94.
6. Рибак О.М., Рябошапка О.А. Проблеми фінансування відтворення будівель і споруд в післявоєнний період в Україні. *Економіка. Фінанси. Право*. 2022. №11/3 С. 28 – 33.
7. Чех Л.М., Корогодова О.О. Інноваційний розвиток економіки України в умовах війни, 2021. URL: <http://ape.fmm.kpi.ua/article/view/205849>.
8. Панкова Л. І., Камалова-Кутинець О. М. Аналіз тенденцій та перспектив залучення іноземних інвестицій в умовах економіки війни. *Проблеми сучасних трансформацій*, 2022. URL: <https://reicst.com.ua/pmt/article/view/2022-6-03-02>

УДК 336.2

С.В. Руденко, канд. екон. наук, доц. (ДБТУ, Харків)

Д.П. Ругаль, здоб. ОС «магістр» (ДБТУ, Харків)

І.І. Севагін, здоб. ОС «магістр» (ДБТУ, Харків)

ПОДАТКОВА СИСТЕМА УКРАЇНИ: СУЧАСНИЙ СТАН КОНВЕРГЕНЦІЇ З ПОДАТКОВОЮ СИСТЕМОЮ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Податкова система України в умовах воєнного стану, який триває вже майже три роки, перебуває під значним тиском через турбулентність економіки, значного збільшення видатків на оборону, втрату суб'єктів господарювання та інфраструктури, а також тимчасову окупацію частини території. У той же час

Україна продовжує курс на євроінтеграцію, що зобов'язує її здійснювати податкову політику зближення до європейських стандартів та забезпечувати прозорість та привабливість економічного середовища для інвесторів.

У зазначених умовах паралельно з короткостроковими рішеннями щодо активізації фіскальної функції, Україна зобов'язана рухатися у фарватері податкової реформи, яка б відповідає європейським нормам, включаючи, зокрема, подолання корупції та зниження бюрократичних бар'єрів, посилення відповідальності за несплату податків, цифровізацію, наближення до правил оподаткування в Європейському Союзі та інші. Це передбачає як перехід на європейські стандарти податкової системи України, так і розробку стратегії, яка враховуватиме післявоєнну відбудову економіки.

Варто відзначити, що виклики воєнного стану та післявоєнної відбудови не сприяють простому руху до конвергенції з податковою системою Європейського Союзу. Впровадження системи адміністрування та податкових ставок країн Європейського Союзу без належної інституціональної реформи може призвести до збільшення масштабу існуючих проблем, зокрема корупційних. Тому важливо, щоб реформи були комплексними та враховували специфіку української економіки [1], безперечно це стосується і проблем післявоєнного часу.

Процес гармонізації податкового законодавства України з Європейським Союзом є складним і потребує тісної співпраці, рішучості та навчання у держав-членів Європейського Союзу, особливо у тих, що мають добре налагоджену податкову систему. Водночас, впровадження системи адміністрування та податкових ставок країн Європейського Союзу без належної інституціональної реформи може призвести до збільшення масштабу існуючих проблем, зокрема корупційних. Тому важливо, щоб реформи були комплексними та враховували специфіку української економіки. Конвергенція податкової системи України з вимогами Європейського Союзу є необхідним кроком для інтеграції до європейського економічного простору, що сприятиме економічному розвитку та підвищенню добробуту громадян [2].

Україна вже досягла значного прогресу в гармонізації законодавства у сфері непрямого оподаткування із законодавством Європейського Союзу. Цей прогрес є свідченням зусиль, докладених під час виконання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. Однак необхідна подальша гармонізація з Директивою Європейського Союзу про податок на додану вартість і законодавством щодо акцизних зборів [3].

Конвергенція податкової системи України з податковою системою Європейського Союзу стикається з кількома основними викликами, зокрема через нестабільність законодавства, де часті зміни у податкових нормах знижують передбачуваність для бізнесу та інвесторів, що створює складнощі для довгострокового планування. Дефіцит цифрових технологій у адмініструванні податків та низький рівень цифровізації загалом перешкоджають ефективному контролю і збору податків, що є невід'ємною частиною європейських стандартів. Відсутність достатньої прозорості у роботі податкових органів та відсутність глибокої інституційної реформи підвищують ризики корупції, послаблюючи довіру до податкової системи та ускладнюючи

формування позитивного бізнес-клімату. Водночас високий податковий тиск на бізнес, який не враховує специфіку української економіки та поточні виклики воєнного стану, може посилити навантаження на підприємців і негативно вплинути на конкурентоспроможність національного бізнесу в умовах інтеграції з європейським ринком.

Для успішної гармонізації податкової системи України з податковою системою Європейського Союзу, особливо з урахуванням викликів воєнного часу, ключовими напрямками дій є поступова адаптація законодавства до стандартів Європейського Союзу, що дозволить бізнесу плавно перейти до нових умов; розширення цифровізації та впровадження автоматизованих систем адміністрування, які забезпечать ефективність взаємодії між державою і платниками податків, мінімізують корупційні ризики та підвищать прозорість процесів. Також важливо знизити податковий тиск через гнучкі режими для малого і середнього бізнесу, підтримуючи таким чином економічну стабільність у надзвичайних умовах. Інституційна реформа податкових органів, спрямована на прозорість і підзвітність, необхідна для підвищення довіри та зміцнення ефективності податкової системи. Варто зазначити, що корупція залишається однією з найбільших перешкод на шляху до євроінтеграції, тому необхідно посилити заходи з її подолання через підзвітність податкових органів і прозоре управління.

Інформаційні джерела

1. Національна стратегія доходів України: крок до ЄС чи загроза для бізнесу? URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2024/01/17/708805/>.
2. Наближення систем оподаткування: Шлях України до гармонізації з податковим законодавством ЄС та сучасні адміністративні практики. URL: <https://nv.ua/ukr/ukraine/events/garmonizaciya-podatkovogo-zakonodavstva-ukrajini-zi-standartami-yes-vikliki-ta-perspektivi-50364959.html>.
3. Мобілізація доходів та Горизонтальні функції та управління. URL: <https://eu4pfm.com.ua/interviews/nablyzhennia-system-opodatkuvannia-shliakh-ukrainy-do-harmonizatsii-z-podatkovym-zakonodavstvom-yes-ta-suchasni-administratyvni-praktyku/?lang=uk>.
4. Бірченко Н.О., Руденко С.В., Ряснянська А.М. Обліково-аналітичне забезпечення фінансової безпеки аграрних підприємств. *Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка*. 2022. Випуск 13. С. 191-197.

УДК 351.72:336.14

М.О. Сергієнко, здоб. ОС «баклавр» (ННІП та ІО ДДУВС м. Дніпро)

Л.В. Фокша, канд. юрид. наук, доц. (ННІП та ІО ДДУВС м. Дніпро)

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Система державного фінансового контролю є критично важливим елементом управлінських структур у будь-якій розвинутій країні. Вона не лише